

Deputatie Provincie Oost-Vlaanderen
Dienst Planning en Natuurbehoud
Gouvernementstraat 1
9000 Gent

wouter.vanlanduyt@inbo.be

02/558.18.19

1-6-2007

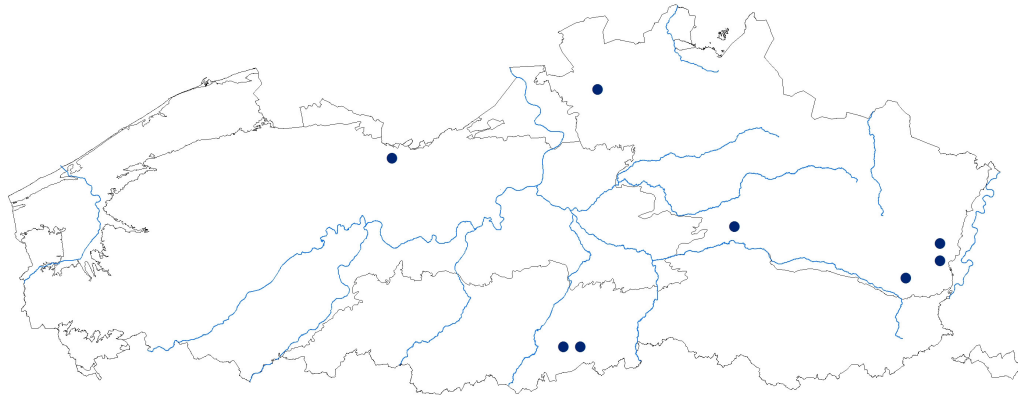
Advies betreffende de bescherming van de groeiplaats van grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*) in het provinciaal domein het Kloosterbos te Wachtebeke. INBO.A.2007.83

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de potentiële bedreiging van een groeiplaats van *grote wolfsklauw* in het provinciaal domein Kloosterbos wens ik u attent te maken op het belang van deze groeiplaats voor het behoud van deze soort in Vlaanderen.

Grote wolfsklauw is een zeer zeldzame soort in Vlaanderen typerend voor droge open heideterreinen. Door biotoopvernietiging, wegvallen van het traditionele beheer van heideterreinen en door veranderende milieuomstandigheden zoals atmosferische stikstofdepositie (vanuit de industrie en landbouw) zijn geschikte biotopen voor deze soort erg zeldzaam geworden. Tot voor de ontdekking van de groeiplaats in het provinciaal domein het Kloosterbos te Wachtebeke in 2006 werd verondersteld dat de soort verdwenen was uit Oost- en West-Vlaanderen. De laatste vondsten ten westen van Brussel dateerden al van 1985. Enkel in de Kempen blijven nog een handvol locaties over, naast twee vindplaatsen ten zuiden van Brussel (zie figuur 1).

De soort staat als **bedreigd** op de Rode Lijst van Vlaanderen (Van Landuyt et al. 2006) en ook in de ons omringende landen en regio's gaat de soort sterk achteruit (Rode Lijst Wallonië: kwetsbaar (<http://mrw.wallonie.be/dgrne/sibw/especes/ecologie/plantes/listerouge/>)); Rode lijst Nederland: bedreigd (van der Meijden et al. 2000); Rode Lijst Noord-Frankrijk: bedreigd (Duhamel et al. 2005)). Niet enkel op lokale schaal is de soort van belang voor het natuurbehoud, ook op Europese schaal wordt aandacht besteed aan de bescherming van grote wolfsklauw: de soort is namelijk opgenomen op Annex V van de Habitatrichtlijn.

Figuur 1: Vindplaatsen van *grote wolfsklauw* die nog standhouden na 2000 (bron: Florabank).

De groeiplaats van grote wolfsklauw in het Kloosterbos is erg kwetsbaar. De groeiplaats bedraagt slechts 1 m² en bevindt zich op amper drie meter van de spoorweglijn die het gebied doorkruist. Deze spoorlijn wordt enkel in het bietenseizoen gebruikt. Toch werd recent opgemerkt dat er herbiciden gebruikt werden langs deze spoorlijn ter bestrijding van bramen, o.a. ook op de groeiplaats van de grote wolfsklauw. Het lijkt ons dan ook aangewezen dat de Provincie, als beheerder van het domein Kloosterbos overlegt met de beheerder van deze spoorlijn om herbicidengebruik in de toekomst te weren langs het stuk van de spoorlijn dat het Kloosterbos doorsnijdt. De onmiddellijke omgeving van de groeiplaats moet echter ook voldoende openblijven zodat de soort niet overgroeid wordt door bramen of door adelaarsvaren. Aangezien bramen echter in vrij kleine aantallen aanwezig zijn lijkt een manuele bestrijding zeker een realistisch alternatief voor het herbicidengebruik.

Hopelijk kan de provincie op deze manier bijdragen tot het behoud van deze soort in Vlaanderen.

Hoogachtend,

Prof. Dr. Eckhart Kuijken
Administrateur-generaal
Instituut voor natuur- en bosonderzoek

Referenties

- Duhamel, F., Hendoux, F., Boulet, V., Godet, M., Thiébart, L., Destiné, B., 2005. Plantes protégées et menacées de la région Nord/Pas-de-Calais, Centre Régional de Phytosociologie agréé Conservatoire Botanique National de Baillieul.
- van der Meijden, R., Odé, B., Groen, K. C. L. G., Witte, F. J. P. M., Bal, D., 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. *Gorteria* 26, 85-208.
- Van Landuyt, W., Vanhecke, L., Hoste, I., 2006. Rode Lijst van de vaatplanten van Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In *Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels Gewest*, eds. W. Van Landuyt et al., pp. 69-81. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek & Nationale Plantentuin van België.